

POCHWALENIE (48) *sb n*

o oraz pierwsze e jasne (w tym w e 1 r. błędne znakowanie), a oraz końcowe e pochylone.

sg *N* pochwałenié (12); -é (1), -(e) (11). ◊ *G* pochwałeniã (16). ◊ *A* pochwałenié (7); -é (5), -(e) (2).
◊ *I* pochwałeniém (7) *ModrzBaz* (2), *LatHar*, *SarnStat* (4), pochwalenim (4) *BielKron*, *CzechRozm*,
SkarJedn (2); ~ -ém (4), -(e)m (3). ◊ *L* pochwałeniu (2).

Składnia przydawki dopełniającej równoznacznej z dopełnieniem sprawcy: pochwalenie od kogo (2).

Sł stp: pofalenie, Cn s.v. pochwał, Linde w objaśnieniu s.v. pochwała.

1. *Uznanie, że ktoś a. coś jest dobre(-y); approbatio Mącz, Modrz, Calep, JanStat, Cn; comprobatio Mącz, Cn; assensio, probatio Mącz; applausus Cn* (44) :

a. *Wyrażenie pochwały; collaudatio Mącz, Cn; laus BartBydż, Modrz; praeconium BartBydż* (24) : *Praeconium, anuntiatio praeconis vel laus aut anuntiatio laudis, pochvalyeny, chvalebnosc, znamyenytosz BartBydż* 121; *Mącz* 186b, 323d [2 r.]; *GórnDworz* Q5v; *PapUp* Hv; *Calep* 84b.

pochwalenie czego (5): *Mącz* 323d; *Pochwalenie piśmá S. Thomařá od Pána Bogá. SkarŻyw* 202 marg; *LatHar* +++2, 113, *Aaa* 7v.

pochwalenie czyje (1): *W nim łá Sákráméntá święte/ [...] ktore ácz przez łię łá rzeczy dobre/ y pochwalenia ludzkiego godne/ wízákże ReszPrz* 24.

W przeciwstawieniach: »pochwalenie ... ganieńie, hańba« (2): *StryjKron* A; *A* krotko mowiac gdy [zapalczywość ku Rogu] ieft bez vmieiętności/ ábo wiadomości woley Bożey: więcey hánby niż pochwalenia ieft godna. *CzechEp* 49.

Wyrażenie: »pochwalenia godny (godzien)« = *laude dignus Modrz* [szyk 6:5] (11): *Ktory obyczay záprawdę godzyen pochwalenya/ y godzi łie aby gi záwłffe pánowie łláchtá myeli GliczKsiąż* F3v; *ModrzBaz* 40; *StryjKron* A; *CzechEp* 49; *ReszPrz* 24; *ReszHoz* 140; *Calep* [504]a; *LatHar* 50, 56, 57 marg; *Fundámentem wiecznego łię záłęceniá y słáwy więczney nábycia ieft łprawiedliwość/ bez ktorey niemoże nic być godne pochwalénia [!]. KołakSzczęśł* C4.

Szereg: »podziwienie i pochwalenie« (1): *Rzecz [= mowa] tá iego łpodziwieniem y pochwalenim ieft przyiętá. BielKron* 306v.

b. *Aprobata, zgoda, pozwolenie* (20) : [*Grzechy przeciw ósmemu przykazaniu*] *Obmowy/ ábo ich łłuchánie z pochwalenim. LatHar* 118.

pochwalenie czego (2): *CzechRozm*, A6; *A* ták tu mamy iáłny przykład/ y pochwalenie przyimowánia Sákráméntu pod iedną ófobą. *WujNT* 297.

pochwalenie czyje [w tym: G sb (4), ai poss (1)] (5): *A zwyczay zá wítáwę wzięty nic inłzego nieieft/ iedno to poštánowienie/ ktore ię tylko zá pochwalenim ludzkim z dawnego zwyczáiu wkorzeniło y vgruntowáło. ModrzBaz* 5, 4v, 58v; *Odnawiając łtare przywileie łtolic Pátryárchowłkich/ zá pochwalenim S. powłzeczego Zboru/ wítáwiamy áby po Rzymłkim kośćciele [...] miáłá pierwze mieyłce Cárogrocka SkarJedn* 261, 271.

Szeregi: »pochwalenie i confirmacyja« (1): *Máiac tedy tákowé pochwalenié y Confirmácią, ták do [lege: od] Duchownéy zwierzchności, iáko y od łwietckiéy, dał tę część Pruskiéy źiemie zá Alłperkiem [...] Olbrychtowi Brándeburłkiému SarnStat* 1141.

»pochwalenie i przyjęcie« (1): A wyznánie łwe pierwfze/ ktore v nas vczynili/ pochwalenim y przyięćim rzeczy przedtym zgánionych y odbiezáných [!]/ iáko omyte łwinie/ błótem kálu gęftego znowu łpługáwili *CzechRozm* A6.

a. praw. Potwierdzenie, zatwierdzenie [w tym: czego (4); czyje (6) – G sb i pron (4), pron poss (2)] (11) : Iełcze drugie téyze rzeczy pochwalenié. *SarnStat* 547.

Szeregi: »pochwalenie i potwierdzenie« = *approbatio et confirmatio* *JanStat* (8): Ale przedię wam/ ábyście tákowego Státutu przestępniki ninieyłym náłzym pochwaleniém y potwierdzeniém y łkázowáli [...] / y karáli [...] / dáiemy y złécamy zupełną moc. *SarnStat* 902; Y rołkázuiemy wam/ [...] ábyście ninieyły łift tego pochwalenia y potwierdzenia w Księgi Ziemłkie łłowo od łłowá ná wieczną pámięć wpiłác y wniesć kazáli. *SarnStat* 902, 381, 383, 902, 904 [2 r.], 905; [Rozkazujemy wam [...] abyście niniejszego listu pochwalenie i potwierdzenie w księgi ziemskie [...] wpisać i wwiesć kazali. *UstWojsk* 1525/18].

»(po)zwolenie, (i) pochwalenie« = *consensus et approbatio* *JanStat* (2): zá włyłtkich przereczonych Rad náłzych zwoleniém/ pochwaleniém/ tákowy Státut vchwalamy *SarnStat* 605, 1096.

2. Chwała, cześć religijna (4) :

Zwrot: »oddać [komu] pochwalenie« (2): Nie nam Pánie nie nam/ ále imieniu twemu/ odday pochwalenie. *LatHar* 571, 607.

Szereg: »cześć i pochwalenie« (1): Nie nam Pánie nie nam/ ále imięniu twemu cześć odday y pochwalenie. *LatHar* 607.

a. Oddanie czci religijnej (2) : ktorzy [...] ná kftałt iuz nie ludzi ále łámych Szátánów/ Bogá miáfto pochwalenia złorzeczą. *PowodPr* 48.

pochwalenie kogo (1): to przyiechánie [mędrców] z ták dálekich kráiów/ z nabożeńftwá/ dla náwiedzenia y pochwalenia Chriřtá Páná ná mieřcu národzenia iego; potwierdza pielgrzymowánia Chrześćijánłkie *WujNT* 8.

Synonimy: 1.**b.** aprobacyja, potwierdzenie, pozwolenie, przyzwolenie; 2. chwála, cześć, uwielbienie.

Cf **POCHWALIĆ, POCHWAŁ, POCHWAŁA**